

TOPRAK

Aylık FİKİR-ÜLKÜ-SANAT Dergisi

Sayı: 15

1 ŞUBAT 1956

25 kr.

Türk İnkılâbı

Prof. Dr. CEZMI TURK

Türk İstiklâl Savaşının tarih içinde doğuş ve oluşunu iyi bilmemiz gerektiği gibi, yine iki yüz yıllık tarihimizin tabii ve zarurî bir neticesi olan TÜRK İNKILABI'nın neden, nasıl, niçin?. olduğunu da iyice incelememiz lâzımdır.

Türk inkılâp tarihi hakkında şimdiye kadar sadece siyasi maksat ve gayelerle yazılan, hatta parti politikacılarının, şahıs medhiyeciliğine kadar düşürülen neşriyatın ve daha ileri gidilerek mektep kitaplarına kadar sokulan malûmatın, bir çok eksikleri, boşlukları ve yanlışları vardır.

Bir milletin malı olan inkılâpları sadece Atatürk'e maletmek ve yalnız onun eseri gibi göstermek de yanlış ve zararlıdır. Kaldı ki: Bir büyük dehâ olmaktan önce, çok samimî ve açık bir İNSAN olan Atatürk de bu inkılâbı kendine değil, daima asıl yapıcısı olan millete mal etmiştir.

, Türk inkılâbını hazırlayan fikirler, hareketler ve

hamleler, bu inkılâb uğruna hayatlarını, canlarını, kan-
larını feda eden kahramanlar ve yiğitler, yalnız Atatürk
devrinde yaşamış olan insanlar değildir.

Hattâ inkılâp şehidi yalnız merhum ve mağfur
Kubilây değildir. Üçüncü Selimden bu yana bu uğurda
şehit düşen pek çok Kubilây'lar vardır.

Inkılâp kanunlarından çok önce hazırlanmış kanun
tasarıları vardır. Daha yirminci yüzyıla girmeden yazıl-
mış ve basılmış olan bir hukuk kitabına bakınız. Orada
adlî sahada tatbiki istenen bütün inkılâp esaslarını bula-
caksınız.

Bir öğretmenin makalesinde harf inkılâbını alfa-
besile beraber akuyacaksınız.

Sakaryada şehit olmadan bir gün önce Ankaradaki
arkadaşına mektup yazan subayın el yazısını inceleyiniz,
oradan zaferden sonra yapılacak ve yapılan işlerin ne
olacağını aynen göreceksiniz. Bu mektubu ona banki
Atatürk dikte ettirmiş diyeceksiniz. Çünkü öyle ateşin
bir hitabedir.

Büyük merkezlere uzak bir dağ kasabasında müftü
olarak bu mücadeleye girmiş ve inkılâpları hakikat ha-
line getirmiş insanların menkıbelerini dinleyiniz, bu in-
kılâbın nasıl milletçe hep beraber düşünülüp başarıldı-
ğını hayretler içinde anlayacaksınız. iâh..

İmdi, Yücel mecmuasının ilk yazısına «Yeni Adana,,
gazetesinde verdiğim bir cevabı ele alarak, bana hocam
demek lütfunda bulunmakla beraber «Atatürk inkılâbı-
nın genç bir muhafızı olarak,, karşıma çıktığını söyleyen
Bay Kürekçi'ye arz ve beyan edeyim ki:

İnkılâplar bir içtimâî istihalenin ifadesidir. Onlar
sedece emirle olmaz. Onları tek başına dâhiler dahi ya-
pamaz. İnkılâplar herkesten önce milletindir.

Ve Türk inkılâbı'nın mâna ve mahiyetinin geri kafalı
dedikleri köy imamlarından önce, kendilerini ileri kafalı
sayan «genç muhafızlara,, anlatmak lâzımdır.

Prof. Dr. CEZMI TURK

Göçen devrede Adana Mebusu bulunan Muhterem hocamız A. N. ASYA Őu anda Ankara Gazi Lisesi Edebiyat Öğretmenidir.

A D A M L A R

*Adamlar bilirim coŐkun
Adamlar bilirim durgun
Adamlar bilirim adları
Boylarından uzun.*

*Adamlar bilirim anlamamıŐ
Anlamıyacak ne olduğunu
Adamlar bilirim dolduramamıŐ
Dolduramıyacak koltuĐunu.*

*Adamlar bilirim iri
Adamlar bilirim ufak
Adamlar bilirim ki sözleri
Eserlerinden parlak.*

*Adamlar bilirim yamuk, iĐri
Adamlar bilirim maskara
Adamlar bilirim elleri
Eldivenlerinden kara.*

*Adamlar bilirim sönük
Adamlar bilirim çürük
Adamlar bilirim rozetleri
Yüreklerinden büyük.*

*Sabahlar bilirim öğlenler,
İkindiler, akŐamlar bilirim
Ve günlerin gecelerin
DıŐında yaşayan adamlar bi-
lirim..*

ARIF NİHAT ASYA

RUS ÖLÜLERİNE GÖZYAŞI

DÖKEN ŞAİR (!)

Darendelioğlu

1943 te Edebiyat - Sanat maskesi altında şiirlerle solculuk ve beynelmilecilik propagandası yapanları teşhir maksadile bir broşür hazırlamıştım.

O broşürün basılması Babiâlide ilk defa 2 solcuyu tanımamıza sebep olmuştu.

Biri, bugün Fransaya kaçmış olan, Türkiye Sosyalist Partisinin faal üyelerinden bulunan ve partisinin kapatılması anında tevkif edilen **Avadis**, diğeri ise Avadisın tanıttığı **A. Kadir**.

Avadis Babiâlide solcu ve komünistlerin kitaplarını basmakla tanınan bir kimse idi.

Bir gün Ebussuut caddesinde Sebat matbaasında Avadisle konuşurken onun yanına çelimsiz üstbaş perişan, pantolonu dizlerine kadar çamur içinde bir genç geldi.

Kızılses mecmuası ise o günlerde yeniden neşriyata başlamış bulunuyordu.

Avadis:

— Ses mecmuasının şairlerinden A. Kadir, takdim ederim dedi.

Ve arkadan:

— Yarının büyük şairlerinden diye de ilâve etti.

Aradan hayli zaman geçmişti ki, bir gün Avadise Babiâli yokuşunda tekrar rastladım.

— Mösyö Avadis dedim, bana istikbalin büyük şairi diye tanıttığın A. Kadir meğer komünistmiş, baksana **Tebliğ** kitabını hükûmet satıştan menetti, dedim.

— Evet hiç görmüyorum sürgünmüş dedi.

Avadise rastlamamdan 15 gün sonra idi ki, sömestre tatilini memleketimde geçirmek için Adanaya gitmiştim. A. Kadiri, Adanada Orhan Kemalle kolkola gezerlerken gördüm.

Bugün Abdülbaki Gölpınarlı'nın tertip ve teşvikile Mevlânaya kadar el uzatmış olan A. Kadri'nin **Tebliğ** isimli komünizm propagandası yapmaktan dolayı toplattırılan

kitabına bir göz atmak, Mevlânânın kimlerin elinde ne hale sokulmak istendiğini öğrenmek bakımından faydalı olacaktır.

Tebliğden rastgele bir şiir okuyalım:

«Birden bakılınca
Herkesen benzer şekli-şemâlin
Bir kafa, iki kol, iki ayak
Ve bir gövdeden müteşekkilsin
Bir de yüreğin var ama
GÜNEŞ renginde.»

Bu apaçık satırlardan anlaşılıyor ki, A. Kadirin hislerine tercüman olduğu insanların kalpleri Güneş renkli yani kıızıdır.

A. Kadirin aynı kitaptan bir başka şiirini daha okuyalım:

Yalnız şurasını hatırlatalım ki bu kitap neşredildiği günlerde, Rus askerleri, Alman orduları önünde hezimete uğramış, dökülerek bir sürü gibi Moskovaya doğru kaçmaktadırlar.

«Ömrümde görmedim böyle bir gün
Yarım dilim ekmek önümde
Düşünüyorum alevden ülkeleri
Boğazında kalsın yedikleri
Ve zehir zakkım olsun
Şu anda düşünmeyen varsa eğer..

.
.

O insanlar bitmedi mantar gibi yerden
Anaları doğurmuştu onları bir zamanlar
Tıpkı dalda bir çiçek açar gibi
Ve şimdi kimi kurtuldu ölümden
Kimi yapıştı toprağa yüzükoyun
STEP kokan elleriyle..»

Görüyorsunuz ki, dün Rus askerlerine gözyaşı döken

insan bugün Mevlânanın ilâhî ruhuna el atmış bulunmaktadır.

Ustelik, Vatanda Oktay Akbal gibi her solcu kişinin methiyecileri bir kenara Akis gibi bir dergide de A. Kadirin methü-senası yapıyor.

Utanimak şöyle dursun, Mevlânanın ruhu adına günlerce gözyaşı dökmek gerek.

Evet,

Mevlâna kimlerin elinde kaldı

Biz ne günlere kaldık yarabbi..

Not: Geçen sayımızda A. Kadir hakkındaki yazımızı gören Kilisli ülküdaşlarımızdan ERGUN CAN bize gönderdiği bir mektupta diyor ki:

«Son sayıda Mevlânaya kadar el uzatmış olan solcu şair için - Mevlâna kimlerin elinde kaldı - başlıklı yazınız beni şaşırttı. Çünkü 11 Ocakta «Demokrat Kilis» gazetesinde «Bugünün diliyle Mevlâna» başlıklı bir yazı gözüme ilişti. Bu yazı bir övme yazısıydı. Yazan da Kilis trahom hastanesi doktoru Ziya Oykuttu.

Bakın neler yazıyor:

«A. Kadirin yaptığı yenileştirmeler Mevlânayı daha da gençleştirdi günümüzün şairi yaptı.»

Ve bir örnek veriyor:

«**Hürriyeti satmışım**

Alemin bal şerbetinden bana ne

İşte önümde benim ayran tasım

Ne malım mülküm var, ne ağızım

Ben gene de senin ağızım olurum diye çalışırım »

«Mevlânanın rubaisi nasıl da hiç yadırgatmadan yepyeni bir biçime girivermiş A. Kadirin dilinde »

Ergun Canın mektubundan öğreniyoruz ki uzun bir methiyeden sonra yazı şöyle bitiyor:

«Mevlânayı bugünün diliyle bize kazandırdığı için A. Kadiri tebrik eder, kitabı bütün sanatsever, edebiyatseverlere tavsiye ederiz.»

Ülküdaş Ergun Can uzunca mektubunun sonunda:

«Bunu size yazmaktan maksadım beni çarçabuk bir gaflet uykusundan uyandırdığınız içindir. Size ne kadar teşekkürle borçlu olduğumu tahmin edemezsiniz» diyor.

İkinci Not: Ergun Can'ın mektubunda adı geçen doktor Ziya Oykut 1944 de gençlik tarafından yakılan ve idarehanesi basılan Türkiye Sosyalist Partisi lideri Esat Adilin Gün isimli dergisi yazıcıları arasında idi. Gün'den ilerde bahsedileceğiz.

BİR BAYRAĞIN ŞİİRİ

DÜNYA, HÜRRIYET VE İNSAN HAKLARI

Sen, dünyanın acısıyla içten kaygılı,
Karanlıklara nur, hakikatlere saygılı.
Sen, insan haklarını gerçekten seven,
Sen, dost olanlara candan gönül veren.
Esir milletlerin zinciriyle yaralı,
Hilenin, yalanın, alçaklığın düşmanı.
Sen, ey istiklâlin korku bilmez arslanı,
Türkelinde yüksek alnın tertemiz ak,
Sen insanlığa sevdalı, sen hürriyete şafak.
Bir vatan ki böyle olur Bayrağı,
Bir Bayrak ki böyle olur Vatanı.
Güzellik, doğruluk, iyilik işte budur büyüklük,
Bununla övünür, bununla yükselir Türklük.

HIKMET TANYU

DAGLAR HEY..

Meltem meltem poyraz poyraz es bana
Ne hoş gelir dağdan gelen ses bana
Alçak dağlar; yüksek dağlar dağlar hey..
O ses beni sevdalara bağlar hey..

Duman duman olur dağların başı,
Ezelden sevdalı toprağı taşı.
Garibi ayrılık özge dağlar hey..
O ses beni sevdalara bağlar hey..

Her dağ dağ dedikçe dağlanır kalb'im.
Bir tümsek bulsa da bağlanır kalbim.
Sevdalıyım sevdalıyım dağlar hey..
O ses beni sevdalara bağlar hey..

Refet Körüklü

**Bu satırların sahibi tam 7 y
profesörün 4 yıl talebeli**

Hürriyet ve demokrasi kisvesi giydirilen bazı kanunlarla kolları önlerinden değil, arkalarından bağlanan profesörlerimiz tam 5 yıldır bir ölü sükûtu içindelerken, 2 mebusun bir çift sözü karşısında bir silkinme hareketi göstermiş bulunuyorlar.

Dünyanın hiç bir yerinde «memurlar arasında hırsız olanları da bulunabilir» dediği zaman bütün memurların bu itham karşısında ayaklandığı «aramızda hırsız olamaz» dediği görülmüş değildir.

Farzedelim ki, herhangi bir fakülte talebeleri arasında sol fikirlilerin de bulunduğu söylene, bütün o fakülte talebelerinin bu düşünce karşısında «hayır aramızda satıcı yoktur» diye feryat ettiği tasavvur bile edilemez.

2 mebusun profesörler arasında komünistler de olabilir sözleri karşısında Ankara ve İstanbul üniversitesinin 5 yıllık ölü sükûtu birden harekete gelmiş ve senetolar vasıtasile bu itham toptan reddedilmiş bulunuyor. Jest güzel.

Fakat profesör ne evliyadır, ne de tanrının suç işlemez kulları..

Erbette yüzlerce vatansever prof. ların yanında komünist olanları da çıkabilir, hattâ çıkmaktadır da..

Kaldı ki, şu satırların sahibi, bir fakültenin sıralarında tam 7 yıla mahkûm, «aile bir zehirdir, inkılâba mukavemet ruhu aileden geliyor» diyen bir komünist Profesörün karşısında 4 yıl talebelik yapmış bir kimsedir.

★

Gün olmuştur talebe bazı Profesörlerden daha hassas olmuş, talebenin vatanseverlik duygusu o bazı Profesörlerinkine galip gelmiştir.

Hâdise malûm: 1950 de üniversitenin 12 binden fazla talebesi affı mevzuu bahis olan kızıl eşkiya Nazım Hikmetin affedilmemesi için B.M.M ne müracaatta bulunmuştur. Buna mukabil 23 Profesörümüz ile 7 doçent ve

5 YILLIK ÖLÜ SÜKÛTU

İMLESİYLE BOZULDU

yıla mahkûm komünist bir
ğini yapmış bir kimsedir.

asistan, Nazımın kurtulması için, memleketin en alçak ve müseccel komünistlerinin de imzası bulunan bir dilekçeye imza koymuşlar ve Nazım Hikmetin suçsuz olduğunu söyleyerek devrin Reisi Cumhurbaşına, Başbakanına ve Büyük M.M. Reisine müracaat etmişlerdir. Şu halde Prof. en küçük tertip oyunlarını çözemeyecek kadar gafil de olabilir.

Hem unutmamak lâzımdır ki Türk gençliğine milliyetçilik ve vatanseverlik bahsinde rehber olacak Profesörlerin yetiştiği üniversitelerimizden maalesef «solcu» adile maruf D. T. Coğrafya fakültesinin öğretim üyesi Pertev N. Borata, Behice Boran, Niyazi Berkes, Mediha Berkes bir kenara Doçent Mehmet Ali Aybar, Doçent Güzin Dino, Profesör Sadrettin Celâl Antel, Doçent Mihri Belli, Asistan Hasan Tanrıkut v.s. gibi komünistlikleri Türk adliyesince sabit olan müsecceller de yetişmiştir.

Not: Yukarıda sözü geçen ve Nâzım Hikmetin affını isteyen Prof. ve Doçentleri aynen veriyoruz:

Profesörler: Halide Edip Adıvar, İsmail Hikmet Ertaylan, Mazhar Osman, Ahmet Hamdi Tanpınar, Besim Darkot, Vehbi Eralp, Sıddık Sami Onar, Mukbil Gökdoğan, Sabahattin Eyüboğlu, Ali Fuat Başgil, Mazhar Şevket İbşir, Sait Kuran, Hilmi Ziya Ulgen, M. Şekip Tunç, Macit Gökberk, Hamit Ongunsu, Behçet Kamay, İrfan Şahinbaş, Mehmet Karasan, Bülent Nuri Esen, İsmail Hakkı Karafaklı, Vasfi Raşit Seviğ.

Doçent ve Asistanlar: Mina Urgan, (3 yıl önce solcu aktör ve şair, Cahit Saffet Irgat ile evlenince Urgan soyadı IRGAT olmuştur.), Halet Çam bel, Beyland Birand, Abdülbaki Gölpınar, N. S. Kösemihal, Berna Moran, Nezihe Araz.

BU TURKU VATAN TURKUSUDUR

Yüreği kavruk anadır, yarıdır
Uzak dağların doruğunda bir kıvılcım,
Vatan insandır, dağlardır, taşlardır
Karanlıklar böyu el eder bacım.

Kıvrım kıvrım bayraktaki ne?
Salkım salkım ümit döker vakta.
Tarlalar, ovalar alabildiğine
Anadolum bereketle dalgalanmakta.

Bağların bozulduğu mevsim
Ferahlık siner Anadoluya.
Yayla suları gibi serin
Alıp verdiğim yiğit hava.

Vatanın konduğu yeşil kanadım
Kartalların yalçını yücesinden
Cümle güzelliklerden önce tanıdım
Dağlara yöneldim şehirlerden.

Hançer değmedik gerçek
Yel vurmamak kuş tüyü
Bütün tutkunlar bilecek
Her gün tekrarladığım türküyü.

Osman Bolulu

Bir SAĞCI babanın oğlu bir SOLCU dergide demiş ki:

(Objektif bir mercekten TOPRAK derginiz ne yazık ki karıncanın file benzemesini andırıyor.

Siz de karıncanın sırtında ferki mekân eden donkişotu andırıyorsunuz.

Amma siz biraz ayırık otuna benziyorsunuz. Ayırık otları gibi pişkinsiniz bay İlhan Egemen.

Varlık, Yeditepe, Y. Ufuklar, Kaynak, S. H. Der. si Toprak denilen varakparenin yanında çok parlak ve aydınlıktır. Senin bunu anlıyacağından emin değilim.)

Şahinkaya Dil adında bir zatın Kaynak dergisindeki 1.5 sayfalık bir yazısından bazı kısımlarla, henüz unutulmuyacak kadar kısa bir müddet önce gönderdiği mektubun suretini aynen veriyoruz.

Böyle her derginin rengine göre mektup ve şiirler dizen RUHSUZ ve DAVASIZ insanlara acımak lâzım geldiğini hatırlatırken; asıl [donkişota] ve [ayırık] otuna benzeyenin kim olduğunu okuyucuların takdirine bırakıyoruz,

Ş. Dil hem unutmasın ki, Toprak'tan daha parlak dediği dergilerin ışığıyla (!) kamaşan gözlerindeki çapağı silmeyince, ne Toprağın davasındaki kutsiyeti tanır, ne de o dergilerdeki solcu hatta komünist kişileri görür.

Şimdilik bu kadar..

Sayın İlhan Bey ağabey;

"TOPRAK"ın çıkmasına çok sevindim. İnsan böylece dergilere susuyor. Sizinle birgün tanışmıştık. Babam şimdi Antalya'da İskan müdürüdür. Ben de Adana subayım. ÜRÜN ne yazık ki eskisi kadar olgun ve dolgun çıkamıyor. O zamanlar siz, Ziya İlhan bey ÜRÜN'ün birer nimettiniz.

Şiir ve sanatın kimlerin elinde kaldığını benden kat kat daha iyi biliyoruz. Burda acıyla susacağım ağabey.

TOPRAK'ın bu sayısına 'Yeşeren Toprak' şiirimi sunuyorum. Sizinle beraberim ağabey. Maddi sıkıntılar yüzünden kitabımı çıkaramadım. 32 sayfalık birşey olacaktı. Bura matbaalarındaki yoksulluğu iyi bilirsiniz. Toprak yayını olarak çıkaramaz mısınız? Toprak da bizdir.

Aydınlatıcı mektubunuzu rica ederim.
Hürmetler.

Şahinkaya DİL

**Bugün Ankara Üniversitesinde
Ord. Profesör bulunan Şevket
Aziz Kansu dün komünist Ay-
dınlık mecmuasında şunları ya-
zıyordu:**

«Gençler, benim geniş kalbim, benim bütün varlığı
kucaklamağa kadar giden geniş gönlüm ve şuurum, bü-
tün insanlar kardeş ve dünyayı aşlı bir insanların yurdu
biliyor.

O halde bugünkü doğan masum benzi uçuk kan ve
ateşin, kin ve düşmanlığın içinde yaşayan bâkir nesle na-
sıl bir terbiye vereceğiz? Bu terbiyenin kaynağı **Millet** ve
milliyet ve intikam düsturları mı olacak... diyorum ki
HAYIR...

Genç nesil bu masum nesil insaniyet mefkûresile
büyüyecektir. Onun damarlarında bütün beşeriyetin sı-
cak kanı dolaşacak...»

*
*
*

Karanlık gecelerde gökte binlerce yıldız görünür.
Ve bu dünya da nihayet biryıldız. O kadar ufak, o kadar
ufak bir yıldız ki.. O halde bu dünyada, «hudut» bu dün-
yada «milliyet», «vatan», «harp», «düşman» ne demek?

Genç kardeşler.. Dünyanın bütün tecellileri vâhime-
nin esiri değildir. Ve bilelim ki vâhimeler dünyası yıkılıp
gidiyor.

Ufukta, doğacak güneşin ilk ışıklarını gördüğümüz
hakikî dünyaya, büyük ruhların uçtuğu, sıcak kalplerin
hep beraber aynı iyilik emeli ile çarptığı ve hakikî haya-
tın yaşandığı dünyaya, yani dünya sosyalizminin kurdu-
ğu insaniyet âlemine koşunuz..»

Şevket Aziz

Bu satırların sahibi...

«Rusyada anarşizm hareketi 1918 senesi kışı esnasında haddi gayesine vasil olmuştur. Asırlardanberi feodal ve otokratik bir hükümetin demir pençesi altında ezilen halk, bir istibdat kuvvetini kırdıktan sonra, namütenahî bir sürür ve heyecan içinde ilâm-şadümanî ediyordu. Artık herkes müsavî, herkes kardeşti.. Zengin, fakir kalmamıştı. Müstehlikler, zalimler, patronlar, sermayedarlar, tüccarlar.. mahvolmuşlardı.»

«Beşeriyet tarihi bir çok büyük devlet adamları, derin mütefekkirler, kurnaz diplomatlar görmüştür. Fakat bütün bunlar feodal ve burjuva cemiyetlerin mümessilleri ve müdafileri idi.»

«Ancak 19. cu asırdadır ki, büyük Karl Marks»

Muhterem okuyucu, şu satırları daha fazla okumağa tahammül edemezsin diye kasten kesiyoruz. Yalnız haber verelim ki satırların sonu Leninin dâhi olduğunu kaydederek bitiyor.

İşte bu satırların yazarı bir Profesördür ve tam 17 yıl bu üniversitenin bir kürsüsünü işgal etmiştir.

KITAP DERNEĞİ

Uyelerinin kültür seviyesini yükseltmek, onları kitap okumağa teşvik etmek, fikren ve millî kültür bakımından olgunluğa erişmelerini sağlayarak, örnek Türk aydınları olmalarına çalışmak gayesile bir senedenberi teşekkülü için çalışılmakta olan Kitap Derneği nihayet geçen ay kurulmuştur.

Genç ve kıymetli ülküdaşlarımızın kurduğu Kitap Derneğinin idare heyeti şu şekilde iş bölümü yapmış bulunmaktadır:

Başkan İsmail Bekâr, B. Vekili Ziyaeddin Babakurban Umumî kâtip Mihriye Barık, Muhasip Aysun Güvenç, Kütüp. K. Bş. İsmail Hakkı Yücel, üye Metin Avcı.

Arkadaşlarımıza başarılar dilerken Kitap Derneğinin hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ederiz.

İDEAL VE İDEOLOJİ

Suat Uzer

Ulusların fikir tarihinde bazı mesut olaylar ve bu mesut olayları yaratan şahsiyetler vardır. Onlar, uluslarına büyük bir aşkla bağlıdırlar, uluslarına şahsiyet verecek fikirleri, sanatları ortaya atarlar, üzerinde işlerler. Ulusları için birer manevî kuvvet olurlar. Toplumaya yol gösterici, aydınlatıcı, yapıcı yoldadırlar.

Rahmetli **Remzi Oğuz Arık** da bunlardan birisi idi. Seciyeli ahlâkı, sağlam karakteri, temiz ruhu, ulus ve vatanına olan samim' büyük sevgisi ile toplumumuz için tam bir örnek adam vasıflarını şahsında toplamıştı. Hayatı boyunca Türkiye realitesini hiç bir zaman aklından çıkarmamış, bütün makale ve kitplarında bu realiteyi işlemiştir. «**Coğrafyadan Vatana**» isimli henüz yayınlanmamış kitabı ile coğrafyanın nasıl kutsileşerek uğruna ölülebilen, her şeyin feda edilebileceği bir varlık haline geldiğini anlatmış ve vatan fikrini kuvvetli bir tetkik halinde ortaya koymuştur.

1947 yılında yayınlanan «**İdeal ve İdeoloji**» isimli kitabı ise Türk milliyetçiliğinin bir realite olarak işlenişi ve bir fikir sistemi halinde ortaya konulmuştur. **İdeal ve İdeoloji** Türk milliyetçiliğinin ana kitaplarından birisidir. Bu kitabı okurken, cevapları ver'lemeğe çalışılmış meselelerin günümüzde hâlâ mevcut olduğunu hayretle görüyor ve bu kitabın günümüzün meseleleri için yazıldığına inanaçlarımız geliyor. Günümüzün toplum meselelerine cevap arayanlar, dinî ve ahlâkî dertlerin üzerinde düşünmek isteyenler, **İdeal ve İdeolojide** aradıkları cevapları ve düşünmek fırsatını bulacaklardır.

Burhan Kitabevi **İdeal ve İdeoloji** (1) nin yeni bir baskısını yapmakla son derece isabetli bir iş yapmış oldu. Bu tip eserlere bugün muhtaç olduğumuz kadar belki hiç bir zaman olmadık. **Remzi Oğuz Arık**'ın «**Coğrafyadan Vatana**» isimli kitabı başta olmak üzere bütün küll'yatını basabilmesini de ne kadar isterdik. Ankarada kurulmuş bulunan «**Remzi Oğuz Derneği**», bu gaye için kurulmuştu. Fakat maalesef Dernek, henüz **Remzi Oğuz Arık**'ın tek kitabını dahi yayınlamak imkânını bulamadı. Şunu söyleyebiliriz, söylemek belki de faydalı olacak. **Remzi Oğuz Arık**'ın dostları, sağken etrafında bulunanların çoğu bugün onu, hemen hemen unutmuş görünüyorlar. **Remzi O-**

ğuz Derneđii desteklemek, yardım etmek onların görevi olduğu halde, Dernekten tamamen uzak bulunuyorlar. Dernekte çalışan arkadaşlar da bu durum karşısında gayelerini gerçekleştirememenin üzüntüsü içinde kıvranıp duruyorlar. Temennimiz, Türk milliyetçileri bir an evvel harekete geçmeli ve küçük himmetlerle başarılması mümkün olan bu işi başarmalıdır.

Remzi Oğuz Arık **İdeal ve İdeoloji**'de Türk milliyetçiliğinin temel taşlarını atmış ve gidilecek yolları birer birer göstermiştir. Fert olarak, toplum olarak ne yapmak ve nasıl olmak gerektiğini de işaret etmiştir. Onun milliyetçilik anlayışını şu cümlede toplamak mümkündür: «Sürü halinde cemiyet değli, her biri şahsiyet halinde yükselmiş şuurlu teklerde doğan millet.» Bu takdirde toplumun bütün olarak yükselmesi, dünyada bulunuşunun mânasını lidrâk etmesi mümkün olacaktır. «Milliyetçilik, bir topluluğu cihan ölçüsünde şahsiyet olmağa erıştiren tek yoldur ve bu bakımdan milliyetçilik, dünya ölçüsünde ideoloji olmanın başka bir «mystique» ini de birlikte taşıyor demektir.»

Olaylar günümüzde hâlâ taptaze durmaktadır. Hiç birinin halledildiğini ve cevaplandırıldığını görmüyoruz. Yazıldığı günlerden belki daha çok bugüne seslenen şu satırlar ne kadar mânalıdır:

«Görüyor, seziyor ve duyuyoruz ki, Türkiyenin çocukları, yurtlarını yükseltmek için gerçekten eşsiz zorluklarla dolu bir zaman ve bir mekân mirasına konmuşlardır. Bu çetin devir, bu sonsuz zorluklar, hele geçiş devirlerinde sık rastlanan nankörlükler, anlaşılammalar insanı yıldırabilir.

«Fakat şunu unutmayınız: Dünyada esash, orijinal şey vermemeğe mahkûm olan nesil, her şeyi hazır bulan, hazıra konan nesildir. Türkiyemizin asıl dâva adamları, teşekküretmelidirler ki böyle çetin bir zamanda, böyle eşsiz zorlukların mirasına konmuşlardır.»

Suat Uzer

(1) **İdeal ve İdeoloji** — Remzi Oğuz Arık, Burhan Kitabevi — İstanbul 1955.

YENİ NEŞRİYAT:

Neşretmiş oldukları eserlerden dergimize birer adet gönderenlerin kitapları okuyucularımıza duyurulur. İcap ederse tahlil ve tenkidi yapılır.

ABDURRIZAK EFENDİ: Genç hikâyecilerimizden M. Necati Sepetçioğlu, muhtelif dergilerde yayınladığı hikâyelerini «Türk Sanatı» dergisi yayınları arasında ve Abdurrızak Efendi adıyla neşretmiş bulunmaktadır.

«Abdurrızak Efendi» Sepetçioğlunun ilk eseri olmasına rağmen hikâye meraklıları arasında alâka ile okunacağından eminiz.

Fiati 15 kuruş olup okuyucularımıza «Türk Sanatı» dergisi idarehanesinden temin edileceğini hatırlatır ve tavsiye ederiz.

SERE-SERPE: Şair ve gazeteci arkadaşımız N. Abbas Sayar'ın 2 ci şiir kitabı «Sere-Serpe» zarif bir baskı ile çıkmıştır. «Memedin ölümü» şiiriyle gerçek bir şair olduğunu kabul ettiren Sayar'ın bu küçük eserini her şiir severe tavsiye ederiz.

İŞ: Yıllardanberi millî kültürümüze aksamadan hizmet etmekte olan İş mecmuasının Aralık sayısı da, zengin bir muhteva ile çıkmıştır.

P.K. 16 — Beyazıt - İstanbul adresinden temin edilebilir. Ulküdaşlarımıza tavsiye ederiz.

ŞİİRİMİZ 1956: Son çıkan antolojilerin hemen hepsi solcuların şiirleriyle dolu olduğu nazarı dikkati çekiyordu. Hüseyin Karahan'ın bu antolojisi bu zihniyete biraz olsun galip gelmiş görünmektedir.

DIKKAT: İstanbul okuyucularımız, Dergimizin geçmiş sayılarını Beyazıt Kapa'ı durağı bitişğinde Yağcı Kardeşler'den temin edebilirler.

TOPRAK

Ğideceđi yer :

Yayın Teşvik Hesi

Öncehesi Cad. Çelik apt. Nu. 2

Ankara

Yavrularınıza en güzel, en faydalı ve en ucuz hediye. Eskişehir Gazi Okulu öğretmenlerinden, tanınmış şair Fazhođlu Cemal Oğuz Öcal'ın (TÜRK ÇOCUKLARINA MİLLİ ŞİRLER) adlı eseridir.

İlk baskısı çıkar çıkmaz kapışılan ve Türkçe, Tarih, Coğrafya, Yurttaşlık Bilgisi derslerinde bir YARDIMCI KİTAP vazifesi gören bu muvaffak eserin ilâveli ikinci baskısı yapılarak satışa arz edilmiştir. 100 sayfa, 100 kuruş.

Posta pulu göndererek yazarından isteyiniz.

S a h i b i

ve

*Bu sayıda neşriyatı
İtilen idare eden:*

İlhan Egemen

Muhabere Adresi :

Posta Kutusu : 15

Bayazıt — İstanbul

İdarehane : Sethanı Kat 1 Nu. 1

Bayazıt-İstanbul

1 ŞUBAT 1956

Gönderilen yazı ve şiirler
basılsın, basılmasın iade
edilmez.

Tesis tarihi: 20 Temmuz 1945

Abone:

Senelik 300, kuruştur.

Basıldığı yer:

Bayazıt Matbaası